

พฤติกรรมเกี่ยวกับอาชีพตามแนวแบบ สำรวจความสนใจในอาชีพตามทฤษฎี ของฮอลแลนด์ ของนักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ ๖ ใน ๔ จังหวัดชายแดนภาคใต้

สุเทพ สันติวรานนท์*

ปราณี ทองคำ*

บทความที่จะกล่าวถึงนี้ เป็น รายงานการวิจัยที่ได้รับงบประมาณสนับสนุนจากสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ ซึ่งดำเนินการวิจัยโดย อาจารย์สุเทพ สันติวรานนท์ (หัวหน้าโครงการวิจัย) และ ผศ.ปราณี ทองคำ สำหรับกระบวนการและผลการวิจัยโดยย่อพอสรุปได้ดังนี้

ความเป็นมาและปัญหา

สภาพสังคมปัจจุบัน ความก้าวหน้าทางด้านต่าง ๆ เป็นไปอย่างรวดเร็ว ไม่ว่าจะเป็นด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี ตลอดจนความเจริญทางการศึกษา สังคม เป็นต้น ซึ่งก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในหลาย ๆ ด้าน ทั้งในด้านการศึกษา การประกอบอาชีพ จึงจำเป็นต้องพัฒนาการศึกษาให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและวิทยาการ ทั้งในแง่ระบบการศึกษาและหลักสูตร ซึ่งจะเห็น

* อาจารย์คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี

ว่าหลักสูตรมัธยมศึกษามุ่งจะให้ผู้เรียนมีความรู้ทั้งวิชาการและวิชาชีพที่เหมาะสมกับวัย ความต้องการ ความสนใจ และความถนัด เพื่อให้แต่ละบุคคลเข้าใจและรู้จักเลือกอาชีพที่เป็นประโยชน์ต่อตนเองและสังคม (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, ๒๕๒๐ : ๑๕)

ในการเลือกอาชีพเพื่อการประกอบอาชีพหรือศึกษาต่อ ความชอบในกิจกรรม ความสามารถ ความสนใจ และทักษะในอาชีพนั้น ๆ เป็นสิ่งจำเป็นและมีความสำคัญซึ่ง ทั้งนี้เพราะสิ่งดังกล่าวมีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจความสำเร็จของการทำงาน แต่ในสภาพที่เป็นอยู่ขณะนี้มีคนจำนวนมากที่ต้องเลือกอาชีพหรือประกอบอาชีพนั้น ๆ ทั้ง ๆ ที่ตนเองไม่มีความชอบ ความสามารถ ความสนใจ และทักษะในอาชีพนั้น ๆ อย่างแท้จริง จึงทำให้ไม่เกิดความก้าวหน้า พัฒนา หรือไม่ประสบความสำเร็จในอาชีพเท่าที่ควร ปัญหาการประกอบอาชีพจึงเกิดขึ้นในรูปของการฝืนใจทำงาน ไม่มีความพึงพอใจในงานอาชีพนั้น และเกิดความล้มเหลวตามมา ซึ่งจะเห็นได้ว่าความชอบ ความสามารถ ความสนใจ และทักษะช่วยให้บุคคลตัดสินใจเลือกงานที่ตนพึงพอใจ ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ เมอร์ด็อก (Murdock, ๑๙๖๔ : ๒๓๕๑) ที่กล่าวว่า องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกอาชีพของนักศึกษา คือ ความสนใจ ความสามารถ และประสบการณ์ในชีวิตประจำวัน

จะเห็นได้ว่า ความชอบ ความสามารถ ความสนใจ และทักษะ เป็นองค์ประกอบที่สำคัญซึ่งต้องการเลือกอาชีพของนักเรียน เมื่อได้ทราบสิ่งดังกล่าวที่จะเป็นประโยชน์คือครูและนักแนะแนวที่จะช่วยนักเรียนให้รู้จักตนเอง รู้ความสนใจของตนเอง เพื่อจะ

ได้ข้อมูลในการแนะแนวทางในการศึกษาต่อ การเลือกอาชีพที่ถูกต้อง อีกทั้งยังเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหาร ผู้วางแผนการศึกษา ผู้วางแผนจัดหางานให้กับผู้จบการศึกษา จึงมีความจำเป็นต้องรู้ว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ จะเลือกสายการเรียนหรือประกอบอาชีพใดเพื่อจะได้เป็นข้อมูลในการวางแผน การดำเนินงานเกี่ยวกับการศึกษา การจัดหางานได้ถูกต้อง สอดคล้องเหมาะสมต่อไป

จากเหตุผลและความสำคัญดังกล่าวข้างต้น ทำให้คณะผู้วิจัยมีความต้องการจะศึกษาพฤติกรรมเกี่ยวกับอาชีพตามแนวแบบสำรวจความสนใจในอาชีพตามทฤษฎีของฮอลแลนด์ (Holland) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ ใน ๔ จังหวัดชายแดนภาคใต้ (นราธิวาส ยะลา ปัตตานี และสงขลา) การศึกษาจะครอบคลุมถึงความชอบในกิจกรรม ความสามารถในกิจกรรม ความสนใจในอาชีพ การประเมินความสามารถและทักษะตนเอง ทั้งนี้เพราะทฤษฎีนี้มีความชัดเจนเป็นที่ยอมรับหรือนิยมกันทั้งในและต่างประเทศ โดยศึกษาถึงสภาพและความสัมพันธ์ในอาชีพและตัวแปรต่าง ๆ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อนักเรียน ครู ผู้ปกครอง นักแนะแนว ผู้บริหาร ผู้วางแผน หรือผู้เกี่ยวข้องต่อไป

จุดมุ่งหมายของการวิจัย

๑. เพื่อศึกษาว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ ใน ๔ จังหวัดชายแดนภาคใต้ (นราธิวาส ยะลา ปัตตานี และสงขลา) มีระดับพฤติกรรมเกี่ยวกับอาชีพตามแบบสำรวจความสนใจในอาชีพตามทฤษฎีของฮอลแลนด์ ๖ ประเภท คือ อาชีพประเภทงานช่างฝีมือและกลางแจ้ง อาชีพประเภทงานวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี อาชีพประเภทงานศิลปะ ดนตรี และวรรณกรรม อาชีพประเภทงาน

บริการการศึกษาและสังคม อาชีพประเภทงานการจัดการและค้าขาย อาชีพประเภทงานสำนักงานและเสมียน ใน ๔ หมวดคือ หมวดกิจกรรม หมวดความสามารถ หมวดอาชีพ หมวดการประเมินความสามารถและทักษะของตนเอง ในลักษณะอยู่ในอันดับใดของอาชีพทั้ง ๖ ประเภท และอยู่ในระดับสูง ปานกลาง และต่ำกี่เปอร์เซ็นต์

๒. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างอาชีพต่าง ๆ ๖ ประเภท ในหมวดกิจกรรม หมวดความสามารถ หมวดอาชีพ หมวดการประเมินความสามารถ และทักษะตนเอง

๓. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความชอบในกิจกรรม ความสามารถในกิจกรรม ความสนใจในอาชีพ และความสามารถในกิจกรรมและทักษะในกิจกรรมจากการประเมินตนเองในอาชีพต่าง ๆ ๖ ประเภท

๔. เพื่อศึกษาว่าระดับความชอบในกิจกรรม ระดับความสามารถในกิจกรรม ระดับความสนใจในอาชีพ ระดับความสามารถในกิจกรรมและทักษะในกิจกรรมจากการประเมินตนเองในอาชีพต่าง ๆ มีความสัมพันธ์กับตัวแปรต่าง ๆ ต่อไปนี้หรือไม่

- ๔.๑ เพศของนักเรียน
- ๔.๒ ศาสนาที่นักเรียนนับถือ
- ๔.๓ แผนการเรียนที่นักเรียนเลือก
- ๔.๔ วิชาพื้นฐานอาชีพที่เลือกเรียน
- ๔.๕ ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง

๔.๖ อาชีพของผู้ปกครอง

๕. เพื่อพัฒนาคุณภาพของแบบสำรวจความสนใจในอาชีพตามทฤษฎีของฮอลแลนด์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ ใน ๔ จังหวัดชายแดนภาคใต้

ขอบเขตของการวิจัย

๑. กลุ่มตัวอย่าง (Sample) ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ ของโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา ปีการศึกษา ๒๕๓๒ ใน ๔ จังหวัดชายแดนภาคใต้ จำนวน ๘๗๓ คน จากโรงเรียน ๘ โรงเรียนกระจายอยู่ในจังหวัดนราธิวาส ๑๘๘ คน (๒ โรงเรียน) จังหวัดยะลา ๒๘๘ คน (๓ โรงเรียน) จังหวัดปัตตานี ๑๔๔ คน (๒ โรงเรียน) และจังหวัดสงขลา ๓๕๓ คน (๒ โรงเรียน) ได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-Stage Random Sampling)

๒. ตัวแปร (Variable) ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ครอบคลุมตัวแปรต่อไปนี้

๒.๑ ตัวแปรอิสระ (Independent Variable) ได้แก่ เพศ ศาสนา แผนการเรียน วิชาพื้นฐานอาชีพที่เลือกเรียน ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง และอาชีพของผู้ปกครอง

๒.๒ ตัวแปรตาม (Dependent Variable) ได้แก่ พฤติกรรมเกี่ยวกับอาชีพด้านความชอบในกิจกรรม (หมวดกิจกรรม : Activities) ความสามารถในกิจกรรม (หมวดความสามารถ : Competencies) ความสนใจในอาชีพ (หมวดอาชีพ : Occupations) และความสามารถในกิจกรรมและทักษะในกิจกรรมจากการประเมินตนเอง (หมวดการประเมินความสามารถและทักษะตนเอง : Self Estimate) ในอาชีพ

๒.๒.๑ อาชีพประเภทงานช่างฝีมือและกลางแจ้ง (Realistic)

๒.๒.๒ อาชีพประเภทงานวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (Investigative)

๒.๒.๓ อาชีพประเภทงานศิลปะดนตรี และวรรณกรรม (Artistic)

๒.๒.๔ อาชีพประเภทงานบริการการศึกษาและสังคม (Social)

๒.๒.๕ อาชีพประเภทงานการจัดการและค้าขาย (Enterprising)

๒.๒.๖ อาชีพประเภทงานสำนักงานและเสมียน (Conventional)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย

๑. แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของนักเรียน จำนวน ๖ ข้อ

๒. แบบสำรวจความสนใจในอาชีพตามทฤษฎีของฮอลแลนด์ (John L. Holland) ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นตามแนวแบบสำรวจ เอส ดี เอส ของฮอลแลนด์ (The Self-Directed Search) เป็นข้อความหรือข้อคำถามเกี่ยวกับข้อมูลด้านอาชีพต่าง ๆ ๖ ประเภทดังนี้

๒.๑ อาชีพประเภทงานช่างฝีมือและกลางแจ้ง (Realistic)

๒.๒ อาชีพประเภทงานวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (Investigative)

๒.๓ อาชีพประเภทงานศิลปะดนตรี และวรรณกรรม (Artistic)

๒.๔ อาชีพประเภทงานบริการการศึกษาและสังคม (Social)

๒.๕ อาชีพประเภทงานจัดการและค้าขาย (Enterprising)

๒.๖ อาชีพประเภทงานสำนักงานและเสมียน (Conventional) ซึ่งแบบสำรวจในอาชีพแต่ละประเภทแบ่งออกเป็น ๔ หมวดคือ หมวดกิจกรรม หมวดความสามารถ หมวดอาชีพ และหมวดการประเมินความสามารถและทักษะของตนเอง จำนวนทั้งสิ้น ๒๒๘ ข้อ

คุณภาพของเครื่องมือวิจัย

หลังจากได้สร้างแบบสำรวจความสนใจในอาชีพตามทฤษฎีของฮอลแลนด์แล้ว ก็ได้นำไปทดลองกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ ในจังหวัดปัตตานี ๒ โรงเรียน คือ โรงเรียนเคชะปัตตานยานุกูลอำเภอเมือง และโรงเรียนสุวรรณไพบูลย์

อำเภอยะหริ่งจำนวน ๒๑๕ คนหาค่าความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง (Construct Validity) โดยวิธีความสอดคล้องภายใน (Internal Consistency) ของแบบสำรวจแต่ละอาชีพในหมวดกิจกรรม หมวดความสามารถ และหมวดอาชีพได้ค่า .๖๘๑๗ - .๘๑๔๖ และหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสำรวจอาชีพแต่ละอาชีพในหมวดกิจกรรม หมวดความสามารถ และหมวดอาชีพ โดยใช้วิธีของคูเดอร์-ริชาร์ดสัน (Kuder-Richardson) ที่ ๒๐ (KR-20) ได้ค่า .๗๒๓๗ - .๘๒๕๒ และค่าความเชื่อมั่นของแบบสำรวจอาชีพในแต่ละอาชีพในหมวดการประเมินความสามารถและทักษะตนเอง โดยใช้วิธีสัมประสิทธิ์แอลฟา (α-Coefficient) ได้ค่า .๕๗๕๕ - .๗๗๒๑

วิธีดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล

เมื่อคณะวิจัยได้กำหนดกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยและเตรียมเครื่องมือวิจัยเสร็จ ก็ดำเนินการดังต่อไปนี้

๑. วางแผนในการเก็บรวบรวมข้อมูล

๑.๑ ติดต่อไปยังผู้บริหารโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา ซึ่งเป็นโรงเรียนกลุ่มตัวอย่าง โดยแจ้งหนังสือราชการจากคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ขอความร่วมมือในการทำการเก็บข้อมูลไปยังผู้บริหารโรงเรียนตามวันและเวลาที่กำหนดในหนังสือนำส่ง ซึ่งคณะผู้วิจัย ๒ คนไปติดต่อด้วยตนเอง

๑.๒ ขอข้อมูลเกี่ยวกับจำนวนนักเรียนในโรงเรียน นั้ดวัน เวลา จะมาทำการเก็บข้อมูล

๑.๓ เตรียมแบบสำรวจความสนใจในอาชีพไปให้นักเรียนในโรงเรียนกลุ่มตัวอย่าง

๒. นำแบบสำรวจความสนใจในอาชีพไปให้นักเรียนในโรงเรียนกลุ่ม

ตัวอย่างคอนและเก็บข้อมูลกลับโดยคณะผู้วิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูล

หลังจากได้ทำการจัดกระทำข้อมูลเรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยนำข้อมูลไปวิเคราะห์ด้วยคอมพิวเตอร์โปรแกรม SPSS (Statistical Package for the Social Science) เพื่อหาค่า

๑. ความถี่ (Frequency) และ ร้อยละ (Percent)

๒. ค่าเฉลี่ยเลขคณิต (Arithmetic Mean) และความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

๓. สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่าย (Simple Correlation: r_{xy})

๔. การทดสอบไค-สแควร์ (Chi-Square)

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

๑. ระดับพฤติกรรมเกี่ยวกับอาชีพ

๑.๑ นักเรียนมีความชอบในกิจกรรม ความสามารถในการประกอบอาชีพ และทักษะในกิจกรรมจากการประเมินตนเองมากที่สุดในอาชีพบริการการศึกษาและสังคม และนักเรียนมีความสนใจในอาชีพ ความสามารถในการประเมินตนเองมากที่สุดในอาชีพการจัดการและค้าขาย

๑.๒ นักเรียนส่วนมากมีความชอบในกิจกรรม ความสามารถในการประกอบอาชีพ ความสนใจในอาชีพ ความสามารถและทักษะในกิจกรรมจากการประเมินตนเองใน ๖ อาชีพ อยู่ในระดับปานกลาง แต่ก็มีบางพฤติกรรมอาชีพในบางอาชีพอยู่ในระดับสูงและต่ำด้วย

สำหรับนักเรียนที่มีพฤติกรรมเกี่ยวกับอาชีพอยู่ในกลุ่มสูงพบว่า นักเรียนมีความชอบในกิจกรรมอาชีพสำนักงานและเสมียน อาชีพงานวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีสูงสุด นักเรียนมีความสามารถในการประกอบอาชีพงาน

การจัดการและค้าขายสูงสุด นักเรียนมีความสนใจในอาชีพแต่ละอาชีพพอ ๆ กัน นักเรียนมีความสามารถในกิจกรรมจากการประเมินตนเองในอาชีพงานช่างฝีมือและกลางแจ้งสูงสุด และมีทักษะในกิจกรรมจากการประเมินตนเองในอาชีพบริการการศึกษาและสังคมสูงสุด

๒. ความสัมพันธ์ระหว่างอาชีพต่าง ๆ ๖ ประเภทในแต่ละพฤติกรรมเกี่ยวกับอาชีพ

๒.๑ ความชอบในกิจกรรมอาชีพต่าง ๆ มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑ ยกเว้นความชอบในกิจกรรมอาชีพงานช่างฝีมือและกลางแจ้ง กับอาชีพสำนักงานและเสมียน ไม่มีความสัมพันธ์กัน

๒.๒ ความสามารถในการประกอบอาชีพต่าง ๆ มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑ ทุกคู่

๒.๓ ความสนใจในอาชีพต่าง ๆ มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑ ทุกคู่

๒.๔ ความสามารถในการประกอบอาชีพต่าง ๆ มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑ ยกเว้นในอาชีพช่างฝีมือและกลางแจ้งกับอาชีพบริการการศึกษาและสังคม อาชีพสำนักงานและเสมียน และในอาชีพวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีกับอาชีพศิลปะ ดนตรี และวรรณกรรม ไม่มีความสัมพันธ์กัน

๒.๕ ทักษะในกิจกรรมจากการประเมินตนเองในอาชีพต่าง ๆ มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑ ยกเว้นในอาชีพวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี กับอาชีพบริการการศึกษาและสังคม อาชีพการจัดการและค้าขาย ไม่มีความสัมพันธ์กัน

๓. ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมเกี่ยวกับอาชีพทั้ง ๕ พฤติกรรม

ในแต่ละอาชีพทั้ง ๖ อาชีพ มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑ ทุกคู่

๔. ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับพฤติกรรมเกี่ยวกับอาชีพในแต่ละอาชีพ

๔.๑ เพศของนักเรียน มีความสัมพันธ์กับระดับความชอบในกิจกรรมและความสามารถในการประกอบอาชีพงานช่างฝีมือและกลางแจ้ง อาชีพศิลปะ ดนตรี และวรรณกรรม และอาชีพงานสำนักงานและเสมียน และมีความสัมพันธ์กับความสามารถในกิจกรรมจากการประเมินตนเองในอาชีพบริการการศึกษาและสังคมด้วย

มีความสัมพันธ์กับระดับความสามารถในกิจกรรมเฉพาะอาชีพงานช่างฝีมือและกลางแจ้ง

มีความสัมพันธ์กับระดับความสนใจในอาชีพต่าง ๆ ทั้ง ๖ อาชีพ

มีความสัมพันธ์กับระดับทักษะในกิจกรรมจากการประเมินตนเองเฉพาะอาชีพงานช่างฝีมือและกลางแจ้ง และอาชีพสำนักงานและเสมียน

๔.๒ ศาสนาที่นักเรียนนับถือ มีความสัมพันธ์กับระดับความชอบในกิจกรรม ระดับความสามารถในกิจกรรมจากการประเมินตนเองเฉพาะอาชีพบริการการศึกษาและสังคม

มีความสัมพันธ์กับระดับความสนใจในอาชีพเฉพาะอาชีพงานวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

ไม่มีความสัมพันธ์กับระดับความสามารถในกิจกรรม ระดับทักษะในกิจกรรมจากการประเมินตนเองในอาชีพต่าง ๆ ทั้ง ๖ อาชีพ

๔.๓ แผนการเรียนที่นักเรียนเลือก มีความสัมพันธ์กับระดับความชอบในกิจกรรมระดับความสนใจในอาชีพระดับทักษะในกิจกรรมจากการประเมินตนเองในอาชีพต่าง ๆ ทั้ง ๖ อาชีพ

มีความสัมพันธ์กับระดับความสามารถในกิจกรรมเฉพาะอาชีพช่างฝีมือและกลางแจ้ง อาชีพวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี อาชีพศิลปะ ดนตรี และวรรณกรรม และอาชีพสำนักงานและเสมียน

มีความสัมพันธ์กับระดับความสามารถในกิจกรรมจากการประเมินตนเอง ๕ อาชีพ ยกเว้นอาชีพสำนักงานและเสมียน

๔.๔. วิชาพื้นฐานอาชีพที่นักเรียนเลือก มีความสัมพันธ์กับระดับความชอบในกิจกรรม และความสามารถในกิจกรรมเฉพาะอาชีพช่างฝีมือและกลางแจ้ง อาชีพศิลปะ ดนตรีและวรรณกรรม อาชีพสำนักงานและเสมียน และยังมีมีความสัมพันธ์กับระดับความสามารถในกิจกรรมอาชีพวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

มีความสัมพันธ์กับระดับความสนใจในอาชีพและระดับความสามารถในกิจกรรมจากการประเมินตนเองแต่ละอาชีพทั้ง ๖ อาชีพ ยกเว้นไม่มีความสัมพันธ์กับระดับความสามารถในกิจกรรมจากการประเมินตนเองอาชีพวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

มีความสัมพันธ์กับระดับทักษะในกิจกรรมจากการประเมินตนเองเฉพาะอาชีพช่างฝีมือและกลางแจ้ง อาชีพวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี อาชีพสำนักงานและเสมียน

๔.๕ ระดับการศึกษาของผู้ปกครองของนักเรียน ไม่มีความสัมพันธ์กับระดับความชอบในกิจกรรม และระดับความสามารถในกิจกรรมจากการประเมินตนเองทั้ง ๖ อาชีพ

มีความสัมพันธ์กับระดับความสามารถในกิจกรรมเฉพาะอาชีพวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี อาชีพบริการการศึกษาและสังคม

มีความสัมพันธ์กับระดับ

ความสนใจในอาชีพเฉพาะอาชีพช่างช่างฝีมือและกลางแจ้ง อาชีพบริการการศึกษาและสังคม

มีความสัมพันธ์กับระดับทักษะในกิจกรรมจากการประเมินตนเองเฉพาะอาชีพวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี อาชีพการจัดการและค้าขาย อาชีพสำนักงานและเสมียน

๔.๖ อาชีพของผู้ปกครองนักเรียน มีความสัมพันธ์กับระดับความชอบในกิจกรรมและระดับความสนใจในอาชีพเฉพาะอาชีพช่างฝีมือและกลางแจ้ง อาชีพบริการการศึกษาและสังคม

มีความสัมพันธ์กับระดับความสามารถในกิจกรรมเฉพาะอาชีพช่างฝีมือและกลางแจ้ง อาชีพสำนักงานและเสมียน

มีความสัมพันธ์กับทักษะในกิจกรรมจากการประเมินตนเองเฉพาะอาชีพวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ไม่มีความสัมพันธ์กับระดับความสามารถในกิจกรรมจากการประเมินตนเองทั้ง ๖ อาชีพ

ข้อเสนอแนะ

๑. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้
๑.๑ ในการจัดกิจกรรมอาชีพตามความสนใจของนักเรียน ควรคำนึงถึงพฤติกรรมเกี่ยวกับอาชีพด้านอื่น ๆ ด้วย เช่น ความชอบ ความสามารถ ทักษะ ในกิจกรรม

๑.๒ ในการแนะแนวอาชีพ ควรจะพิจารณาดูเปรียบอื่น ๆ ประกอบการเลือกอาชีพแต่ละอาชีพของนักเรียนคือ เพศ ศาสนา แผนการเรียนวิชาพื้นฐานอาชีพที่นักเรียนเลือก อาชีพผู้ปกครอง ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง และควรคำนึงถึงลักษณะอาชีพที่มีความสัมพันธ์ มีลักษณะเกี่ยวข้องกันด้วย

๒. ข้อเสนอแนะในการวิจัย

๒.๑ ควรมีการวิจัยกับกลุ่มตัวอย่างนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอน

ปลาย เขตการศึกษาอื่น ๆ เพื่อตรวจสอบทฤษฎีซึ่งอาจจะมีการเปลี่ยนแปลงไปตามสภาพเศรษฐกิจและสังคม คำนิยมของนักเรียน

๒.๒ แบบสำรวจความสนใจในอาชีพตามทฤษฎีของฮอลแลนด์ ควรมีการปรับปรุงให้เหมาะสมกับกิจกรรมในอาชีพปัจจุบัน

๒.๓ ควรมีการเปรียบเทียบพฤติกรรมอาชีพตามตัวแปรต่าง ๆ

บรรณานุกรม

คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. แผนการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช ๒๕๒๐. ศรีเมืองการพิมพ์, ๒๕๒๐, ๒๘๘ หน้า.
สุเทพ สันติวรานนท์และปราณี ทองคำ. พฤติกรรมเกี่ยวกับอาชีพตามแนวแบบสำรวจความสนใจในอาชีพตามทฤษฎีของฮอลแลนด์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ ใน ๔ จังหวัด ชายแดนภาคใต้. รายงานการวิจัย มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี. อดิสาสนา ๑๕๖ หน้า.

Murdock, Joseph Mclean Rev. "An Investigation of the factor influencing the Occupational choice of Selected College Students," *Dessertation Abstracts* 25 (4) : 2351, October, 1964.

ผู้วิจัย